

אוצרות המיישי"ר

הרב מרדכי יפת יהודה שרעבי
כ"ו בתשרי תשפ"ו | שבת קודש | גליון 171

פרשת בראשית - בסימנא טבא

וַיָּכֻלוּ הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ וְכָל צִבְאָם

משולחן המלך
עמוד 3

זוהר על הפרשה
עמוד 8

שרפי קודש
עמוד 10

ההלכה היומית
עמוד 12

שאלות מבית הדין
עמוד 12

מדור הילדים
עמוד 14

דרכי הרשב"י
עמוד 15

זמני השבת

הזמנים ע"פ לוח אור החיים

הדלקת נרות	שקיעה	יציאה	ר"ת
17:29	18:09	18:39	19:17
17:47	18:07	18:37	19:15
17:49	18:09	18:39	19:17
17:47	18:07	18:36	19:14

*במנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

הילולא דצדיקא

יום ראשון - כ"ז תשרי

כו. רבי דוד חי מאיר נסים, מייסד שושנים לדוד | רבי שאול ענתבי מירושלים, תשל"ה | רבי יצחק הוקן בן רבנו שמואל-ר"י מבעלי התוס' | רבי יורם אברג'ל, מוסדות קול רינה, תשע"ו

יום שני - כ"ח תשרי

כח. רבי אברהם אביכור, אב"ד אלכסנדריה | רבי מאיר מלין, ראש מוסדות נכסות יהודה, תשנ"ה | רבי אפרים זלמן שור, מח"ס תבואות שור, שצ"ד | רבי אברהם אביכור, אב"ד אלכסנדריה

יום שלישי - כ"ט תשרי

כט. שמעון הצדיק, משיירי כנה"ג, קבור בירושלים | רבי שמואל צבי מאלכסנדר, בעל תפארת שמואל, התרפ"ד | רבי אברהם דוד מבוטשאטש, מח"ס אשל אברהם, תר"א | רבי דון יצחק אברבנאל, פירוש על התורה, הרס"ט

יום רביעי - ל' תשרי

ל. רבי צבי הירש חיות, המהר"ץ חיות | רבי יצחק מאיר הונפרץ, מח"ס אור יקר על אור החיים

יום חמישי - א' חשוון

א. רבי חיים הכהן, פאס תרפ"ה. | רבי דוד ומשה, מצדיקי מרוקו, קבור במרוקו | רבי יוסף ענגל, בעל גליוני הש"ס ואוצרות יוסף, תר"פ | רבי חנניה יום טוב ליפא דייטש, מח"ס טהרת יום טוב, תשנ"ב | רבי נתן בורג'ל הראשון, מח"ס חק נתן, תקנ"ב | רבי יהודה אריה ליב מלאנצוט, מח"ס חומת אריאל | עקיבא מאיר הכהן טורנהיים, מח"ס דברי העם, תרע"ט | רבי יששכר דב בערשי הכהן טורנהיים, עבודת יששכר, תרל"ח

יום שישי - ב חשוון

ב. האדמו"ר מסערט וויז'ניץ, בעל המקור ברוך, תשכ"ד | רבי שמואל די מודינה | רבי משה יהודה ליב שפירא ממונקאטש | רבי יוסף בוסקילה, רבה של בית שמש, תדש"ם | רבי אליעזר שמחה ווסרמן, ראש ישיבת אור אלחנן, תשנ"ג

יום שבת - ג' חשוון

ג. אבי יהודה לייב אריה מחב"ד | רבי יצחק בן רבי חיים מולוז'ין | רבי ישראל מרז'ין, תר"א | רבי גדליה אייזמן, המשגיח דיישיבת קול תורה, תשע"ב | רבי זונדל סלנט, רבו של ר' ישראל סלנטר | רבי יעקב הכהן, מחו"ר פורת יוסף, ור"י צוף דבש, תשמ"ט | מרן רשכבה"ג מאור העולם מרן רבנו עובדיה יוסף (בן ג'ורג'ה) בעל יביע אומר

מופדות המייש"ר

פדיון נפש

ע"פ הקבלה עם מטבעות מכסף טהור הנערך מדי יום ע"י מיר"ר גדול המקובלים

שלוחה 5 או מואטסאפ

לעריכת אזכרות

בארחות צהריים של אברכי ורבני הישיבה כולל סעודת ורבני תורה וקדושה כולל תיעוד שישלח אליכם במואטסאפ

שלוחה 7 או מואטסאפ

הידור מצווה

הכתיבה לספרי תורה, תפילין ומצוות בפיקדון של מיר"ר שילוח"א וכן כל ספרי מיר"ר

שלוחה 5

תיקון נפטר

ע"י מניין אברכים באופן פרטי ליקדוך ללא שמות טיספים

שלוחה 7

קביעת פגישה למור"ר

אך ורק דרך הטלפון

שלוחה 6

כולל לאברכים מצויינים החזקת אברך ללמוד התורה הקדושה להצלחה

מכון להוצאת ספרים

ניתן להקדיש לעצ

תחילים לילדים להזכרת שמות בלימוד התהלים לילדים שלוחה 8

תולדות חזמי

ללא עלות שלוחה 4

לקבלת האלכה ויומית 2-3 דק' של הלכות יש לשלוח בקשה בחוצאפ

שלוחה 2

בית הראה

שאלות אקטואליות בהלכה שלוחה 2

ישיבה גדולה לבחורים תפארת התורה שלוחה 8

הכל בטלפון אחד:

03-55-20004

03-5520004 | www.ravbenayahu.co.il | אורט ישראל 4-בת-ים

טכ'פון וואצאפ 054-4776356 | קו שמיעת שיעורים: 073-3718129

ע"פ צחק ישראל יוסף
054-655-4554

משולחן המלך

הרמב"ן כותב שהמילה 'בריאה' היא התהוות י"ש מאין. לפני הבריאה לא היתה שום מציאות לעולם, והיה הכל כאין ואפס. ומן האיין' זוהו ברא הקדוש ברוך הוא את העולם.

אומר 'בעל התניא' על הפסוק 'לעולם השם, דברך ניצב בשמים', שהמאמר האלוף 'רקיע', נמצא כל הזמן בתוך השמיים כדי לקיים. ואם יפסיק המאמר הזה של 'יהי רקיע בתוך המים' לדגוע אחד, יחזור השמים להפוך לאין ולאפס.

ידוע שכל ששת ימי השבוע מקבלים את השפע מיום השבת. כמו כן, שבת בראשית משפיעה שפע לכל שבתות השנה. יוצא אם כן שכל ימי השנה מקבלים שפע משבת בראשית. לכן גם התורה מתחילה באות ב', שזה מורה על **ברכה** שמשפיעה שבת זו לכל השנה.

לילות הזהב

עכשיו יבוא החורף ובאים 'לילות הזהב' שבהם אדם מקדיש את עתותיו ואת השעות ללמוד בהם תורה. כתוב 'תורת ציווה לנו משה מורשה קהילת יעקב'. דרשו חז"ל - 'אל תקרי מורשה' אלא 'מאורשה'.

כמה הוא 'תורה' בגימטריא? - 611. ס.מ.א.ל' שזה ה'יצר הרע' וה'שטן', עולה 131. 'פלוגית' - לילית. עולה 480. ועוד 131 עולה 611 כמניין 'תורה'.

ואומר הגאון חיד"א שזה לא סתם אלא זה רמז גדול, שרק על ידי התורה אתה יכול להכניע את הס' מואין דבר אחר חוץ מזה שמכניע אותו. **ועכשיו מתחילים את הכל מחדש ומתחילים מ'בראשית' ולומדים מחדש את כל התורה כולה.** וזה כוונה גדולה שאדם לא יודע מה כתוב בתורה בחמישה חומשי תורה. הקדוש ברוך הוא הוריד לנו את התורה, כוז תורה יקרה, 'חמדה גנוזה תתקע' ד' דורות קודם שנברא העולם, והוריד אותה על ידי משה, ומשה בסוף מכרך את עם ישראל 'וזאת הברכה', וזה דבר גדול מאוד. לכן אדם לא יכול להגיד 'אני לא יכול'. ולכן עושים 'שמחה' גדולה לטמרה של 'תורה'. 'תורה' זה בכל המובנים, כי גם 'הפרצוף העליון' נקרא 'תורה'. כתוב 'בראתי יצר הרע, בראתי לו תורה תכלין'. והעיקר הגדול זה, איך אנחנו מצליחים להכניע את היצר הרע, כיוון שעכשיו אנחנו רוצים להמשיך ללמוד תורה וללכת בדרכי השם אחרי הימים הקדושים האלה. **ואיך נצליח עליו?** - 'תורה'. אם אדם מקבל עליו

הטהרה' הזאת ועם הקדושה של 'משיב הרוח', אז צריך לקיים 'מוריד הגשם' וצריך להוריד את הגשמיים ולהסיר מעצמו את העניינים הגשמיים, ושום דבר לא יעשה להנאתו, אלא הכל לכבוד השם יתברך.

עונג שבת

לגבר רוח - לאשה ולילדים גשם

האדמו"ר מ'ביאלה' היה אומר, ש'משיב הרוח' זה שאנו אומרים לקדוש ברוך הוא - ריבוננו של עולם, כל מה שעשינו בכחיות 'רוח' דהיינו 'רוחניות', אנחנו משיבים את זה אליו. קח את הכל בכקשה כי את כל זה עשינו לכבודך. אבל מה תביא לנו?? הרי האשה והילדים וכולם צריכים 'מוריד הגשם', צריך קצת משהו גשמי, ושיהיה מלא חופניים שפע של גשמיים כדי שיוכלו לעבוד בהרחבה.

חשיבותה של שבת בראשית

שבת בראשית היא סימן לכל השנה כולה.

פנינים מוסרים ומעשיות השווים לכל נפש הנערכים משולחן המלך מתוך שיעור הדף היומי שנמסר ע"י מרן שליט"א

עורך: הרב מרדכי ג'נדי הי"ו

לשמור על המרגליות

זכינו בירח האיתנים הוא חודש 'תשרי', להתעלות הרכה, וצריך לנצל את האורות אליהם זכינו בחודש זה, שילוו אותנו במשך כל השנה. כמו שכותב הגאון החיד"א 'אחרי החגים, בחודש חשוון, יתאמן ביראת שמים וכלימוד התורה לשמה, וזה סימנא טבא לכל השנה. שלא יראה שהתשובה של יום הכיפורים היתה מן השפה אל החוץ'.

י"ה רעוא דתשרי על עמיה - אומרים בדרך רמז - יהי רצון שחודש 'תשרי' יהיה כל הזמן על 'עמיה', וכל התשובה והמעשים הטובים שעשינו כבר מחודש 'אלול', ו'ראש השנה', תקיעת השופר, עשרת ימי תשובה, יום הכיפורים, וימים שכינתים, ואחר כך חג הסוכות, הושענא רבה, 'שמחת התורה' 'שמיני חג עצרת', כל זה קשר אחד כל זה 'מחרוזת' אחד קשור בשני. ואת כל המרגליות האלה צריך לקשור את החוט של המחרוזת הזאת כדי שלא נאבד את המרגליות, וזה נקרא 'אסרו חג'.

לעשות שמח באיסור חג

הגמרא אומרת במסכת 'סוכה' - אמר רבי שמעון בר יוחאי - כל העושה 'איסור' לחג, מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב קורבן. שנאמר 'איסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח'. צריך להבין מה זה 'בעבותים' - זה פרות שמנות. צריך להביא בשר שמן ולעשות סעודה ולשמוח ב'איסור חג'. ולכן יש הרבה נוהגים ב'איסור חג' תמיד לנסוע אצל רבי שמעון בר יוחאי, כי הוא אומר לעשות שמח ב'איסור חג' ולהמשיך את האור הלאה לימים הבאים אחרי החג ולהמשיך השנה.

תוריד את הגשמיים

והנה זכינו להתחיל גם להזכיר 'משיב הרוח' ומוריד הגשם. יש בזה רמז נאה איך להתעלות בעבודת השם. בעצם זכינו לכל הימים הנוראים ו'חג הסוכות', וזה בכחיות 'משיב הרוח' כאשר הקדוש ברוך הוא נתן בנו 'רוח טהרה וקדושה'. אבל אם רוצים לקבל את זה באמת, צריך 'מוריד הגשם', וצריך להוריד את הגשמיים. ברגע שאדם רוצה להמשיך עם 'רוח

מפי מרן מו"ר גדול המקובלים
הרב בניהו שמואלי שליט"א

מידי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המיישר | רח' אורט ישראל 4 בת ים

השיעור
היומי מוסר והלכות

משולחן המלך

אותו דבר ב'סוכות'- אתה רוצה 'אור', תשלם. אבל ב'שמחת תורה' כשאדם רואה את התורה הקדושה ואת האהבה של כולם אליה, הוא אומר 'ריבוננו של עולם, תראה, אני לא למדתי תורה. כמה אני אשלם לך? אבל תן לי 'בהקפה' ואני מקבל עלי ללמוד כל שבוע את ה'פרשה' עם רש"י ועם המפרשים, ולדעת כל מילה ב'תורה'. אני מקבל עלי את זה. אז תן לי בריאות... תן לי כך... והקדוש ברוך הוא מוכן לקבל את זה ב'הקפה', ולכן זה נקרא 'הקפות'. כך כותב אחד האדמו"רים מלובביץ'.

ואומר לו השם יתברך - אתה רוצה כך?, אני און לך כבר מעכשיו. אבל בתנאי שאתה כל שבוע תלמד את הפרשה, ואתה קובע כמה 'סימנים' שאתה לומד ב'שולחן ערוך'. אני רוצה לדאות בפועל את המעשים שלך. אתה לומד 'דף היומי'? או שאתה רק 'יושב' ב'דף יומי'? אתה 'חוזר' על הלימוד? כי אם לא כן, איך זה יישאר במוח שלנו?

'חתן תורה שמתחייב...'

ואחרי שעשה כל זה במהלך השנה, ב'שמחת תורה' יש 'חתן תורה', ואיזה שמחה יש לו, כי הוא אומר 'ריבוננו של עולם, אני ברוך השם למדתי עשר מסכתות במשך השנה, וכל חמישה חומשי תורה ב'כיס', ויש לי כך וכך 'סימנים' ב'הלכה' וכו'.

כי ה'תורה' זה ה'כלל'. ואיך נדע אם החתן הוא חתן אמיתי? הרי כשאתה בא לחתונה אתה לא תמיד יודע בדיוק מי החתן, כי כולם לבושים אותו דבר, אותה חליפה. אם כן איך תדע, אם אתה רואה אותו בסוף החתונה שהוא לוקח את הכלה איתו, זה החתן האמיתי! לקח איתו את ה'תורה', זה 'חתן'.

אתם יודעים שפעם ב'שמחת תורה' קיבלו את ה'חפץ חיים' להיות 'חתן תורה'. ואז, הוא עולה והוא מתחיל לבכות איזה בכיות, אמרו לו 'למה הרב בוכה?', אמר 'אסור לקדש את האישה עד שיראנה, שמא יראה בה דבר מגונה ותתענה עלי', וכבר כמה שנים אני מכובד בעליית 'חתן תורה', אבל עדיין אני לא מכיר את הכלה שלי, עדיין לא מכיר את התורה...!

יש אנשים שקשה להם לקיים מצווה מסוימת

תורה וללמוד תורה, מצליח עליו.

'הקבלה שלנו עם תחילת השנה'

כל הכוונות בכחינת - כל יום הולך ומוסיף עוד טיפה ועוד טיפה, וזה כולל גם את 'סוכות' ו'הענוגים' שזה הורדת חסדים, כי בעשרת ימי תשובה זה היה 'גבורות' ואילו ב'ענוגים' זה 'חסדים' שיוצרים, עד שנשלמים ה'פרצופים' ואז היה 'ייחוד', ולכן אחר כך עושים 'סעודה'.

ואצל ה'מקובלים' יש 'כוונות' גם ב'הקפות', ועושים אותן את ההקפות לפני 'מוסף' ולא אחרי 'מוסף', כי רבנו האר"י היה עושה לפני 'מוסף'. קודם כל עושים 'הקפות' ואחר כך יש להתפלל 'מוסף', כי אי אפשר להתפלל מוסף לפני שתעשה 'הקפות', כי במוסף היה כבר הייחוד בתפילת 'כתר'.

'על מה אפשר לשלם בהקפה?'

אתם יודעים, כשאדם רוצה 'שנה טובה' בא בראש השנה, ואומר 'ריבוננו של עולם, תן לי שנה טובה. אני רוצה להיות עבד שלך'. אומר לו 'אין דבר כזה שתאמר שאתה רוצה', אלא שלם לי ב'מזומן'. תראה לי איך עשית כאמת 'תשובה'. זה כמו שאדם רוצה לדאות ב'בנק' את הכסף, ולא יקבל זאת שיאמרו לו 'אני מבטיח שאני מהיום אתחיל להפקיד מזומנים'. כך גם הקב"ה רוצה לדאות 'כבר עשית תשובה? כל חודש 'אלול' חזרת בתשובה? אז אני און לך 'שנה טובה'. אבל אם לא הכנת, מה אני און לך? אותו דבר ב'עשרת ימי תשובה' ואותו דבר זה ב'כיפור' כשאדם אומר 'אני אעשה כך וכך, ואני מתחרט'. עונה לו הקב"ה 'אני רוצה לדאות את זה בפועל. תעמוד בניסיון. אם לא עמדת בניסיון, לא און לך.

המילה 'צוה' עולה בגימטריא מאה ואחת, מי שרוצה לזכות לתורה, צריך לחזור על לימודו מאה ואחת פעם. כמו כן כתוב 'אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו'. 'לכאן' - בגימטריא מאה ואחת, וע"ז מאה ואחת פעם שיחזור על לימודו, תלמודו יהיה בידו.

מספר הרב אליהו מאני ע"ה, שכליל שמחת תורה ראה חכם אחד גדול בוכה. שאל אותו הרב 'היום כולם שמחים, ולמה כבודו בוכה?' ענה החכם 'אני בוכה, כי אני יודע כמה לא למדתי בתורה כמו שצריך, וכמה זולתי בה. לכן אני בוכה'. לומדים מכאן, שצריך לפייס את התורה, ולבקש ממנה מחילה שלא למדנו טוב, ולומר לה שאנחנו מקבלים עלינו ללמוד מהיום טוב. זו זכות גדולה שאדם יקבל על עצמו בתור התחלה חדשה ללמוד טוב.

'הקפות לפני מוסף'

אתם יודעים, אצל ה'מקובלים', ב'כתר' של 'מוסף' של 'שמחת תורה' יש את 'סיום' של כל העבודה שעשינו החל מ'ראש השנה', וזה הסיום וה'ייחוד' והחתונה הגדולה ביותר יותר של ה'פרצופים' העליונים, וזה קורה ב'שמע ישראל' השם אלו קינו השם אחד.

וכיוון שזה כך, לכן כשמתחילים פה אצלנו בישיבה 'מוסף' עולה החזן ועושה את ה'קדיש' בניגון של ה'ימים נוראים', כדי לעשות בעולמות העליונים רעש, כי עכשיו כל ה'ייחוד' של ה'ימים הנוראים' מסתיים, ולכן זה עכשיו זה 'מסירת הפתקים' וזה ממש רגעים של התרגשות גדולה. כי מי ש'כיוון' את

ברכות שמים מעל'

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי שי בן רות ה"ו
ודעייתו הצדקנית
יסמין בת פאני תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחיהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

רתיקון הנפטרים בערב ראש השנה

רתיקון הנפטרים וזו רתיקון שעושים עבור נשמת הנפטר,
כדי לזכור ולחננו בעולמות העליונים ולהעלותו מדרגה שבה הוא נמצא.
המקור לכך: מגדולי המקובלים רבי יהודה פתיה זצ"ל וזה לשונו בספרו הקדוש "מנחת יהודה":

"אם הורשים רצונם לעשות נחת רוח למת, להשיעו ולהצילו מכף הקלע ומכירתו של נחנם, שהוא נידון כרם, אין שם אופן, כי אם לשפך שתי תפילה בפני מלכו של עולם בעד הכת הדוא. וייקבעו עשרה אנשים כשרים וידעו ספר ויעשו למת סדר רתיקון..."

ורתיקון זה מועיל מאוד לנשמות הנפטרים
להעלותם מעלה מעלה ולהצילם מדין גהנום"

הרתיקון יערך א"ה ביום ראשון כ"ח אלול תשפ"ה ערב ראש השנה
בהיכל ישיבתנו הקדושה

לחסידת שמות 03-5520004 שלוחה 7

משולחן המלך

לחתונה הזאת, צריך כשכיל זה להכשיר שטחים גדולים שישמשו כאולם ענק, ולהכין את את 'ק' האירועים, ולהכין בתי חרושת כשכיל לייצר שולחנות לאירוע, ומוצרי מזון בכמויות אדירות. חברת 'קוקה-קולה' צריכה לעבוד חודשים שלמים רק כשכיל האירוע הזה... וכך מכינים הכל במשך שבועות שלמים, וכיום החתונה האבא אומר לך 'כואב לך לחופה, זה היום'. אומר לו הכן 'תשמע, אני לא רוצה.. אני רוצה ללכת לשחק כדורגל...!', אבל אדוני, כל העולם מתעסק לכבוד החתונה שלך... איזה חמור זה! האם זה לא מצחיק הדבר הזה? כך הקדוש ברוך הוא הכין בשבילנו 'כל העולם' - עליונים ותחתונים, כולם עובדים בשביל זה בשביל הימים הללו. ועכשיו מה אתה עושה? אתה לא הולך ללמוד תורה? הלא כל העולם מוכן בשבילך!

מסילת רכבת עבור תלמידי הישיבה

בעצם הכל מוכן ללומדי תורה וכולם עבדים של מי שלומד תורה, ואפילו 'טראמפ' גם מה שהאמריקאים עושים, זה רק כשכיל שאיזה אחד ילמד תורה. אתם יודעים מה שמסופר שלפני 'מלחמת העולם השנייה', רוסיה בנתה מסילות ברזל של רכבת שחצתה את 'סיביר' והגיעה עד 'סין', מרחק של אלפי קילומטרים. עבדו על המסילה הזאת כמשך עשרות שנים, בדם וכזיעה, הצארים של רוסיה השקיעו סכומים אדירים על המסילה הזאת. כל ראשי האומות היו תמהים, מה ה'משוגעים' האלה עושים? **התשובה הגיעה** בזמן 'מלחמת העולם השנייה', כאשר ברחו מאירופה הבוררת תלמידי ישיבת 'מיר', ונסעו ברכבת המובילה לסין. מספרים, שאחרי כן מסילה זו יצאה מכלל שימוש, כי הגרמנים הפציצו אותה. יוצא אם כן, שכל מטרת מסילת הרכבת הזאת היא כשכיל תלמידי ישיבת 'מיר', לכבוד התורה.

אומר 'נפש החיים' מוולוז'ין - האמת בלי שום ספק, אם היה העולם כולו מקצהו ועד קצהו פנוי אף לדג אחד ממש מעסק והתבוננות התורה, היו כל העולמות נחרבים בלי ספק.

הוא מספר שאצל ה'גאון מוילנה' הגיע אליו יום אחד איזה ילד צעיר מאוד שבא עם אביו. בשעה שנכנס הילד קרה משהו חריג מאוד אצל 'הגאון מוילנה' שעמד לכבודו. אף פעם לא היה דבר כזה ש'הגאון מוילנה' יעמוד לילד. איש אלקים קדוש וטהור שכל רגע עוסק בתורה, הוא יעמוד לכבוד ילד? ואז חזר וישב. אחרי זה כשיצא הילד, ניגש אל הגאון אחד התלמידים שלו המוכהקים ואמר 'כבוד הרב, תלמד אותנו, איך אפשר שכבודו עמד לילד פשוט? אמר 'אני אגיד לך. **אתמול בלילה, בשעה מאוחרת, היה רגע אחד בעולם שאף אחד לא למד תורה, ורק הילד הזה פתח לכמה רגעים 'משניות'. באותה שעה, בזכותו כל העולם ניצול.** אם לא, כל העולמות העליונים והתחתונים היו נחרבים. וגם הוא קיבל מהשמיים את השכר של כל בני העולם כולו, כי הוא היה יחיד בכל העולם שהוא עסק בתורה. לכן עמדתו לכבודו, שהוא קיבל שכר כנגד כולם והציל את כל העולם מאבדון.

'תורה או משחקים'

הקדוש ברוך הוא ברא את כל העולם ואת העולמות העליונים, הכל בשביל שכן אדם ילמד תורה. כמו אותו אבא מילאדרד שמחוק את הכן שלו. ועכשיו יבואו כל המלכים מכל המדינות ומכל הנסיכויות

ולפעמים הם מתרשלים. למה לא שמענו אף פעם שאדם לא קם בפני ספר תורה כי קשה לו? הלא עיקר 'כיבוד התורה', זה לשמור את דיניה.

אלא אדם קם לספר תורה, אבל העיקר זה לשמור את מה שכתוב בה.

'החתן שלא מכבד'

היה מעשה בבת המלך כלילת המעלות שהגיע לפרקה ואביה חיפש לה איזה חתן עלם חמודות. הציעו לה כמה, והיא דחתה אותם ואמרה שמצאה את בחיר ליבה. אמרו למלך והוא הסכים.

אמר לו המלך לחתן, שצריך לכבד את בתו מאוד מאוד ולשמור עליה ככבת עינו. איזה חתונה עשו, חתונה שאין כמותה.

יום אחד, המלך בא לבקר אותם, והיא כיבדה את אבא שלה מאוד. לבסוף אומרת לו 'אבא, אני רוצה שתיתקח אותי איתך לבית'. 'למה?' שואל המלך את החתן 'אתה לא מכבד אותה?' אומר 'מה זה לא מכבד? אני מושיב אותה בקתדרה של זהב ולא נותן לה לעשות כלום, אני מביא לה מאכלים הכי טובים, ובגדים הכי טובים'. שואל אותו המלך 'הכל נכון, אבל אתה עושה רצונה? אתה שומע לה?' החתן התבייש...

אותו דבר, זה לא חוכמה לקחת 'ספר תורה' ולהניח אותו בארגז יפה ושומרים עליו בארון הקודש. אלא העיקר שנעסוק בתורה...

'בשביל מי נברא העולם?'

רש"י אומר 'בשביל התורה שנקראת ראשית', בשביל התורה ולומדיה, כל העולמות, כל הרקיעים, המלאכים, ק, עדן, כדור הארץ וכל הנכראים, הכל בשביל דבר אחד - בשביל התורה ולומדיה! כל העולם בשביל מי נברא? בשביל מי שלומד תורה. איך אומר ירמיהו הנביא - 'אם לא בריתי יומם ולילה, חוקות שמים וארץ לא שמת', אם לא תהיה בריתי שזה התורה, שלומדים אותה יומם ולילה, 'חוקות שמים וארץ לא שמת'.

ברכות שמים מעד

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי דוד בן אסתר הי"ו
ורעייתו הצדקנית
נטלי חיה בת רשל תחי'
וילדיהם הנעמים
השם ישמרם ויחיהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

מוסדות המיש"ר תכב"ץ
פרנס יום

היום יום רביעי ב' באב התשס"ד
הלימוד והתפילות בישיבה יהיו לע"פ

יקיור פלוני

הוקדש ע"י ה'ה' פלוני אלמוני חייו ויהי שיוכה לשפעה ברכה
הצלחה פרנסה טובה וכשפע. נחת ושמחה בריאות איתנה.
אריכות ימים ושנים בטוב ובנעימים וכל מילי דמיטב אמן.

להקדשות:
03-552-0004

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בניהו שליט"א, בתרומת 500 ש"ח פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצלחתכם, שלט זה מודבק בפתחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

משולחן המלך

ערב ויהי בוקר יום אחד - הגמרא אומרת ב'חולין' (דף פ"ג) 'מכאן לומדים שהיום הולך אחר הלילה', כי קודם כתוב 'יהי ערב', ואח"כ כתוב 'יהי בוקר', קודם מגיע הלילה ואח"כ מגיע היום. ככה זה בעמ"י, ובאומות העולם זה הפוך - קודם כל זה היום, ואח"כ זה הלילה. אצל עמ"י, קודם כל זה הגלות והחושך, ואח"כ זה הגאולה והאור. ככה זה הדרך. **ראינו עכשיו איזה גלות ואיזה חושך שאין כמותו בעולם. אך נצפה לאור הגדול ולגאולה הגדולה בעמ"י.** קודם כל מכינים את עצמנו לשבת, ובשבת אוכלים מן המזון. קודם כל מכינים את עצמנו בתורה ומצוות ומעשים טובים בעולם הזה, ואז זוכים לשכר ולמנוחה של העולם הבא. מי שטרם בערב שבת, יאכל בשבת. עכשיו זה לא זמן לשבת רגל על רגל. 'עת לעשות להשם', צריכים להתאזר כולנו כאיש אחד בלב אחד, לעזור לעצמנו ולאחינו. רואים את זה במוחשיות.

אם אין אני לי בתורה, מי יש לי? העיקר זה הרוחניות והתורה והמצוות והמעשים טובים והתפילה לבורא עולם. אף אחד בעולם לא יכול לעזור לאף אחד. רק התורה והמצוות זה מה שעוזר. הקדוש ברוך יתן כח לחיילים וכח לצבא. כמה הם מוסרים נפש לעמ"י. אבל כשהקדוש ברוך הוא רוצה אחרת, אז זה נהיה אחרת.

לפי דרך הטבע זה לא מובן, איך זה יכול להיות שככה אנשים צדיקים ותמימים וישרים קרה להם כך? אפילו חסידה יושבת על הגדר, ישר קולטים זאת במודיעין. ואלה פרצו פרצות בגדר, ואף אחד לא יודע עליהם, והלכו וטבחו במשך חמש שעות ואף אחד לא ניגש אליהם. נכנסו לקיבוץ 'בארי' ושחטו מאה איש ועשו וידוא הריגה. נכנסו לכיהכ"ס באופקים ובדיק היתה צפירה ואנשים שכבו על הרצפה, והרגו שם שלושים איש. איפה נשמע כצרה הגדולה הזאת? ועוד, אוטובוס של זקנים רוסיים שרצו ללכת לים, נכנסו המחבלים לאוטובוס וריססו את כל האוטובוס. וכן הלאה, איפה שמצאו, הרגו אותם כמו ברווזים.

אך צריך לדעת - 'יהי ערב', אך אח"כ 'יהי בוקר'. מי שעשה את החושך, יעשה לנו גם את האור. בע"ה נראה אור גדול. זה לא בידי בשר ודם, אלא הקדוש ברוך הוא מנהל את העולם. לכן אנחנו צריכים להתעורר וללכת בדרכי השם.

ואחר כך הם נהיו חכמי הדור של עם ישראל. זה פלא פלאות. הכל למען התורה.

המטרה - לפתח את המידות של אבותינו

ידוע שספר בראשית נקרא ספר האבות, ספר הישר. כי זה מוסר של אבותינו איך שהם התנהגו שאנחנו נלך בדרכיהם.

רבנו יונה אומר שיש לנו חובה להתבונן בדרכי אבות, ולא רק לצורך ידיעת גדולתם ודורם מעלתם, אלא תובעים מהאדם שילמד ממעשיהם, ושכל מעשיו יהיו ערוכים בהתאם למעשה אבותיו.

כשנסתלק בעל חידושי הרי"ם מגור, מינו את הכן שלו אחריו שנקרא 'שפת אמת' שלימים היה אחד מגדולי ישראל.

היו רבים שתהו בתחילה על כך שהוא צעיר וכבר נהיה מנהיג על העדה, כאשר יש מבוגרים ממנו ובעלי נסיון חיים גדול ממנו וצדיקים. הוא היה פיקח גדול. סיפר להם מעשה על הר גבוה שהיה קשה מאוד להגיע לפסגת ההר. מספר אנשים החליטו לשנס מוטעניים ולטפס לפסגה. התאספו סביבות ההר והתארגנו עם ציוד ומזון, ובכוחות משותפים החלו לטפס להר, ואחרי מאמץ רב הגיעו לפסגה. כשהגיעו לשם, התפלאו לדאות שם ילד קטן שיושב שם בביטחון גדול. שאלו אותו איך אתה הגעת לכאן? אנחנו מטפסים לכאן ימים ושבעות... ענה להם 'מה השאלה? אני נולדתי כאן בפסגה, ואין לי שום מאמץ להגיע לכאן. ההורים שלי עשו בשבילי את כל העבודה'.

אמר להם הרב 'שפת אמת' - 'זה התשובה בשבילכם. אתם תמהים איך אני יכול להיות הרב'ה הגדול שלכם? אך אני נולדתי פה אצל הרב'ה. אתם התחלתם את העבודה בתחתית ההר, ואתם שנים רבות מתאמצים, ואילו אני נולדתי על הפסגה, למרות שאני צעיר, יש לי כוחות וסגולות שקיבלתי מאבותי'. כל זה בשביל אדמו"ר'ת זה טוב, אך תורה זה לא ירושה מאב לכן, אלא 'תורה מונחת בקרן

רחמנא ליבא בעי

להתבונן באבות העולם ובמעשיהם. 'רחמנא ליבא בעי', הקדוש ברוך הוא רוצה את הלב שלנו. זה רמז בפסוק האחרון שבתורה ובפסוק הראשון - 'לעיני כל ישראל', 'בראשית'. ביחד יוצא 'לב'. העיקר שאנחנו נבטח בהשם ויתברך בכל ליבנו בלי שום פקפוק, ונדע שהוא אבינו והוא מלכנו. וע"ז נעשה שקיימנו כל התורה, כי 'רחמנא ליבא בעי'.

בעצם המלאכים צריכים אותנו את עמ"י. הנשמות של המלאכים הן מעולם ה'צידה', ואילו הנשמות של עמ"י הן מעולם ה'בריאה' שזה יותר גבוה. ועל ידי שעמ"י לומדים תורה, משפיעים שפע לכל העולם. וידוע שכל עיקר התורה שהעולם עומד עליו, זה תורת רשב"י, כי 'בראשית' ראשי תיבות 'אור תורת רבי שמעון בר יוחאי'. לכן אומר רבנו האר"י שהתורה מתחילה באות כ', וסיפורי הבריאה מתחילים באות כ' של ספר בראשית, כי קודם לכן נבנו עולמות רוחניים - עולם האצילות, עולם הבריאה שזה אות א', ואח"כ מתחיל ב' שזה עולמנו. ולכן צריך לדעת שכל העולם עומד בזכות עמ"י ובזכות התורה שעמ"י לומדים.

בתחילה חושך ולאחריו אור גדול

ויקרא אלוהים לאור יום ולחושך קרא לילה, ויהי

רוצים לקבל את העלון באופן קבוע?

<< להפצת העלון
בבית הכנסת שלכם:
צרו קשר בטל: 077-5122948
והקליטו את הודעתכם למערכת:
שם מלא, מס' טלפון לחזרה,
שם בית הכנסת, כתובת ועיר

<< להצטרפות במייל:
שלחו מייל לכתובת
office@mrbs.co.il
עם הכותרת "הצטרפות לקבלת
העלון למייל"

יחד נרבה תורה ונפיץ אור!

משולחן המלך

ועל כך דורשים 'אלה תולדות השמים והארץ
בהיבראם - **זכות אברהם**. 'תולדות השמים
והארץ' - הרי מי ברא את אדם הראשון? השמים
והארץ.

לפי הקבלה, השמים והארץ נקראים פרצוף זו"ן,
קודשא בריך הוא ושכינתיה. והתולדה של השמים
והארץ שזה אדם וזוה, הכל בזכות אברהם אבינו
שתיק אותם. **למעשה אברהם אבינו הוא גלגול
של אדם הראשון, ושרה גלגול של חוה**, והם
התיקון שלהם והם המתקנים אותם.

'ניצל מהטבח -זכות שמירת השבת'

גם עכשיו אי אפשר לדעת חשבוניות של הקדוש
ברוך הוא על האלף הרוגים שהוכלו כצאן לטבח,
הם ישנים בחלקם, והרגו אותם. אי אפשר להבין את
זה, והם גלגולים של נשמות שבאו לעולם לתיקון. כל
אחד והעסק שלו, והכל מעילת העילות.

לפני שבועיים בא אצלי אדם שהוא חילוני גמור
ואכל אצלי בשבת, ואמרתי לו לשמור שבת, והאיש
הזה היה צריך להיות ב'מסיבת הטבע' שנטבחו שם
מאות אנשים. נסע עד שם וחזר בחזרה כשראה שלא
שומרים שם שבת, והתקשר אליי ואמר לי ש'הוא
קיבל על עצמו לשמור שבת, והשבת שמרה עליו'.
בנוסף לזה יש הרבה סיפורים כאלה שמהשמים
אנשים ניצולים.

כשהקדוש ברוך הוא ברא את חוה, לא ידע מאיזה
אבר לברוא אותה. אם יברא אותה מן הראש, תהיה
גאוותנית בקומה זקופה, כך אומר במדרש רבה. אם
יברא אותה מן העין, תהיה סקרנית, אם יברא אותה
מן האוזן, תהיה צייתנית, מן הפה, תהיה דברנית, מן
הלב, תהיה בה קנאת לב, יברא אותה מן היד, תהיה
גנבת. יברא אותה מן הרגל, תהיה יצאנית. מה עשה?
ברא אותה מן הצלע שזה מכוסה וצנוע.

**התלהבות, היא לא עולה למעלה, אלא היא
נשאת כאן.**

גם הרב 'קדושת הלוי' כותב שרק מצווה שנעשית
בהתלהבות, נותנת כוח באדם נגד יצר הרע, וכל
זה אין לו כוח. אומרים שלומדים תכסיסי מלחמה
ונותנים לחיילים רובים, נותנים להם כדורים של
גומי. שכרגע שחם ושלום יפגעו במישהו, שלא יהיה
נזק. אחר כך מביאים 'אש חיה'. תארו לכם שאדם
קראו לו למלחמה שם בלבנון נגד ה'חזבאללה', אך
ברובה שלו לא שם בו כדורים. אוי ואבוי מה שיכול
להיות הקדוש ברוך הוא נתן לנו את התורה, אבל
צריך להילחם ביצר הרע על ידי המצוות בהתלהבות,
כי בלי זה מה עשינו? לכן צריך השקעה נכונה.

'אברהם אבינו מתקן את אדם הראשון'

כשאברהם אבינו בא לקבור את שרה כמעת
המכפלה ונגלה לו המקום, כמו שכתוב 'ואל הבקר
רץ אברהם', כאשר ברח לו 'הבקר' שזה אותיות
'הקבר' אל מערת המכפלה, אל המקום הקדוש הזה,
וכך הכיר את המקום הזה אברהם אבינו, ושם נגלה
לו אדם הראשון ושם נגלו לו דברים אדירים.

אז הוא קנה את המקום הזה וקבר את שרה במקום
הזה. אמר לו אדם הראשון: 'אתה מביא לכאן לקבור
את שרה **ואנחנו מתביישים מכך**, כי אתם צדיקים
יותר מאיתנו, למרות שעשינו תשובה'. אמר לו
אברהם: 'אני אעשה לכם תיקון, ואתם תהיו צדיקים'.
הסכימו אדם וחוה, וחזרו בחזרה לשכב, ויכל אברהם
לקבור את שרה. כי עד עכשיו הם לא הסכימו לו
לקבור שם את שרה מדובר שהתביישו מהם.

'מדרגות אדם'

הקדוש ברוך הוא נתן כח בן אדם 'ויאמר נעשה
אדם בצלמנו כדמותנו, ויבדדו ברגת הים ועוף השמים
ובבהמה בכל הרמש הרומש על הארץ'.

אדם הראשון היה יציר כפיו של הקדוש ברוך הוא,
בחר הנבראים. איך כתוב בזהר שאומר רשב"י
לאדם הראשון: **'אשרי חלקך אדם הראשון
המבורר מכל הנבראים, שמקיים את העולם.
הקדוש ברוך הוא הכניס אותך לנן ערן ונתן לך
שבעה חופות'**. באיזה תארים נקרא- אדם, איש,
גבר אנוש. והאדם מורה על מעלה הכי גדולה, שהוא
אדם מיוחד ויש לו שיא השלימות ויש לו מוחין
דגולות. לכן הוא חייב להיות נשוי כמו שכתוב 'וכר
ונקבה בראם, ויקרא שמם 'אדם'. **אדם** זה ראשי
תיבות **'דרך מצוותיך ארץ'**, רץ למצוות אחרי זה
יש את תואר 'איש', שזה ראשי תיבות- **אדם ירא
שמים**. מראה על שדרה וגבורה, ומתגבר על יצר
הרע שלו. **'גבר'** לא מתגבר בעצמו, אלא צריך
לז עזרה שיתגבר. **'אנוש'** - חולה אנוש. וזה הקטן
שבבני אדם. ואנחנו צריכים עכשיו להיות **אדם,
איש**, להתגבר על הכל ולדעת להתרומם ולדעת
שיש מנהיג לבירה ויש מי ששם לב עלינו, ובע"ה
מחכים לראות את הישועה הגדולה מאיתנו יתברך,
שהקדוש ברוך הוא יעשה איתנו חסד ויזיע אותנו
מהצרה הגדולה שעמ"י נמצא בה. כל מה שקורה
בעולם, זה תלוי בנו. ואחד

'חסיבה שהעולם עגול?'

כתוב בספרים, שהשם ברא את 'כדור הארץ' עגול,
כי בזמן שאצלנו לילה, לומדים תורה בצד השני של
העולם ששם 'יום'. ויוצא כך שכל הזמן לומדים.

לכן צריך להתחזק בלימוד התורה כי זה הקשר שלנו
עם השם. וגם שיהיה שמחה מהלימוד, עריבות
ומתיקות. ולא יחשוב שזה עליו כמשא, אלא יעשה
את המצווה ואת הלימוד בחשק ובהתלהבות, ויחשוב
שהוא מרוויח אלף אלפים דינרי זהב.

אומר הרב מהר"ן, **שהתורה בלי שמחה ובלי**

הלימוד שלך יהיה עוד יותר טוב ועוד יותר טוב.....

שיעור הדף היומי
מפי הרה"ג **דן גבאי** שליט"א

**דף היומי במתיקות ובהירות, משניות
ומיות, נ"ך, מוסר, מעשיות והלכות**

בימים: א, ב, ד, ה, בשיבת המייש"ר רח' אורט ישראל 4, בת ים
17:40 תפילת ערבית < 18:00 תחילת השיעור

בוא ותגלה שגם אתה יכול לסיים מסכתות בהבנה ובהנאה

שתייה קלה וחמה
לדוחות הלומדים

זוהר על הפרשה

הקב"ה הפריש את האדם מהיסודות של העולם הזה, והניחו בן ערן

(דף כז ע"א) פתח קרא אבתריה פתח רבי שמעון לפרש את הפסוק שכתוב אחר כך ויקח יהוה אלהים את האדם ויניח אותו בגן עדן וגו' לעבדה ולשמרה. ויקח, מאן נטיל ליה מהיכן לקח הקב"ה את האדם? אלא נטיל ליה מארבעה יסודין לקח והוציא את גופו מד' יסודות אשר רוח מים עפר, שהם כנגד ד' אותיות הוי"ה ב"ה דאתמר בהון ומשם יפרד ועל זה נאמר ומשם יפרד, פירוש את גופו מד' יסודות הגשמיים מהנפש הרוחנית והיה לארבעה ראשים ששרשם מד' יסודות שהם: י' ראש האצילות, ה' ראש הבריאה, ו' ראש הדיורה, ה' ראש העשיה. אפריש ליה מנהון ושני ליה כגנתא דערן הפריש את האדם מהיסודות של העולם הזה, והניחו בן ערן לעבדה ולשמרה. לעבדה את ה' השכינה כרמ"ח מצות עשה, ולשמרה בשם"ה מצות לא תעשה.

כשאדם שב בתשובה ועוסק בתורה בימי חייו, לאחר פטירתו הקב"ה יפריש נפשו מהתאוות ושם אותו בן שלו

כגונא דא יעבר קדשא בריך הוא לבר נש דאתברי מארבעה יסודין. בזמנא דתב בתיובתא ומתעסק באורייתא כן יעשה הקב"ה לאדם שנברא מד' יסודות, כשאדם שב בתשובה ועוסק בתורה בימי חייו, אז אחר שישלים שנותיו בעולם הזה, קדשא בריך הוא נטיל ליה מתמן הקב"ה לוקחו מהד' יסודות הגשמיים של גופו המעורבים בגשמותו. ועלייהו אתמר ומשם יפרד. אפריש נפשיה מתארה דילהון ועליהם נאמר ומשם יפרד, כלומר הקב"ה יפריש נפשו מהתאוות הגולגוליות מהד' יסודות ושני ליה כגנתא דילהו דאיהו שכינתא. לעבדה כפקודין דעשה. ולשמרה כפקודין דלא תעשה ושם אותו בן שלו שהוא סוד השכינה. ועתה מפרש עבודת האדם בעולם הזה לתקן השכינה, שהוא לעבוד להקב"ה בקיום רמ"ח מצות עשה, ועל ידי זה מעלין מ"ן לתקן את השכינה, ועל ידי שמירת שם"ה הלאוין שומרים את השכינה מאחזות החיצונים. אי זכה לנטרא לה, איהו יהא רישא על ארבעה יסודין אם זכה לשמור את השכינה על ידי שתמיד היה נזהר מלעבור על מצות לא תעשה, הוא ישלט על ד' יסודות שכטפו שלא יתאוו עוד לשום תאוה גשמית, אי נמי הוא ישלט על ד' חיות של הכסא. ואתעביד נהר דאתשקין על ידיה ולא על ידא אחרא והוא נעשה כנהר שהוא יסוד ז"א שעל ידו יושקו ויקבלו שפע שאר הנבראים, ולא שהוא יקבל שפע על ידי אחרים ואשתמודעין ביה דאיהו

ממלכת הרשב"י

עיר קדיש מן שמיא נחית

רבון ושלט עליהו וכל הנבראים יכירו בו שהוא האדון והשולט עליהם.

אדם שעבר על מצוות התורה יושקה ממרירות עץ הדעת

ואי עבר על אורייתא, אתשקין ממרירי דאילנא דרע דאיהו יצר הרע. וכל אברין דאנון מארבעה יסודין אתמר בהון (שמות טו) וימררו את חיייהם וגו' ואם עבר על מצות התורה ח"ו, אז כל אבריו שנבראו מד' יסודות יושקו ממרירות עץ הדעת שהוא היצר הרע שהוא סמא"ל דהיינו מהסטרא אחרא, וכל האברים שהם מהארבעה יסודות הכלולים בס"מ נאמר עליהם וימררו את חיייהם וגו'. ומפרש וימררו במרירי דמררה היינו שיתמרמר על ידי הנקבא של הסטרא אחרא הממוררת את חיי האדם, וזו מרירות דקליפה בלי חיות דקדושה וד' מדות הן: מרא חוורא, מרא סומקא, מרא ירוקא, מרא שחורה. והן נשלטות ע"י ארבעה יסודות דס"א ומונעות את האדם מעבודתו יתברך. ולגבי אברין קדישין דגנא דאנון מסטרא דטוב עלייהו אתמר (שמות טו) ויבואו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה וגו' וכלפי אברים קדושים שהם מצד הטוב, דהיינו אם לא פגם את אבריו ונזדכך ע"י תורה ועבודה, אז עליהם נאמר ויבואו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה וגו' פירוש, שלא היו יכולים לקבל שפע מהסטרא אחרא, ומשה רצה לנסותם אם ישו מים שיש בהם מרירות סם המות, ועל הנסיון הזה התלוננו כי רצו לעשות תשובה שלימה ולא רצו בנסיון זה, ואז המתקן להם המים ושתי רק חלק הטוב.

מחמת העונות מתעוררים קושיות בלימוד התורה, וכשחוזרים בתשובה זוכים למתיקות התורה

כגונא דא אמרו מארי מתניתין וימררו את חיייהם בעבודה קשה בקושיא בעבודה

בגין דא יפקון מן ג

קשה היינו בקושיא שיתעוררו קושיות בהבנת התורה. בחומר בקל וחומר בקל וחומר שגם בלמוד קל וחומר יתעורר קושי. ובלבנים בלבון חלכתא שיהיה קשה לברר איזו הלכה. ובכל עבודה בשדה דא פרייתא שיהיה קשה להבין דברי הברייא. את כל עבודתם וגו' דא משנה שתהיה עבודת פרך להבין את המשנה, וכל זה לפי שכעונות נאחו הסטרא אחרא בתורה הק', בכחית לא זכה נעשית לו סם המות. אם תיבין בתיובתא אתמר בהון (שמות טו) וימררו את חיייהם וגו' ויבואו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה וגו' על התורה נאמר בהם וימררו את חיייהם, הקב"ה שולח להם צדיק לאותו דור שימתק המרירות שלהם, הוא התורה, ועל ידי זה יזכו ללמוד במתיקות התורה, כמו שכתוב ומתקיים מדכש ונפת צופים, והיא סם חיים למימינים בה.

אשרי העוסק בתורה שנשמתו תהיה ראש לד' חיות שבמרכבה

ועוד ומשם יפרד. זכא איהו בר נש דאשתדל באורייתא ועוד מה שכתוב ומשם יפרד, פירוש אשרי האיש שעוסק בתורה. דבזמנא דנטיל ליה קדשא בריך הוא מהאי גופא מארבעה יסודין, אתפריש מתמן ואזיל למהוי רישא בד' (דף כז ע"ב) חיוון שבזמן שהקב"ה יקח את גשמותו מזה הגוף מהד' יסודות שבו, רצה לומר בעת הסתלקותו, אז נפרדת הגשמה מהגוף, ותלך להיות ראש לד' חיות של המרכבה ואתמר בהון על כפים ישאונך וגו' פירוש שהחיות ישאו אותה על כפים למקום שתדעה.

כשנתקדש יום השבת השכינה שורה ומתפשטת בעולם

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם וגו'. (דף מח ע"א) תא חזי, בד אתקדש יומא כמעלי שבתא סבת שלום שריא ואתפריסת בעלמא בא וראה כשנתקדש יום השבת בכניסת היום, היא השכינה כשהיא מיוחדת עם היסוד הנקרא שלום, כי סוכ"ה גימ' צ"א כמס' הוי"ה אדוני"ת היא שורה ומתפשטת בעולם. מאן סבת שלום, דא שבתא, וכל רוחין ועלעולין ושרין וכל סטרא דמסאבי בלהו טמדין ומפרש מי היא סוכת שלום היא השכינה הנקראת שבת, ואז כל הרוחות ורוח ספרות ושדים וכל צד הטומאה כולם נחבאים וצאלין בעינא דרייתא דנקבא דתהומא רבא ונכנסים בעין הרחים של הנקב דתהום הגדול שהוא הבינה דקליפה כנ"ל, כי בכניסת שבת הראשון היו רק אחר הרחים היינו אזורי המרכבה שלה, אבל בכל כניסת שבת מכניסים אותם בתוך המרכבה כדי שיהיו סגורים שם ולא יוכלו לצאת, דהא

זוהר על הפרשה

מהם כל דברי החול, וכל צעד וכל צדה **כמה דאת אמר** (ישעיה יד) **ביום הניח יהוה לך מעצבך ומגנודך ומן העבדה הקשה וגו'** והוא רומז על מנוחת יום השבת.

צריך האדם לענג את השבת להראות את עונג השכינה

ובליליא דשבתא בעי בר נש לאטעמא מכלא, בגין לאחזאה דהאי סבת שלום מכלא אתקלילת, ובלבד דלא יפגים מיכלא דהא ליומא ובליל שבת צריך האדם לטעום מכל המאכלים שהכין לכבוד שבת, כדי להראות שהשכינה הנקראת סבת שלום כלולה מכל מיני שפע שמקבלת מהסוד הנקרא שלום, לכן ראוי לאדם להתרמות אל השכינה להתענג כמינים הרבה שבוה הוא מראה על עונג השכינה שכלולה ממינים הרבה, ובלבד שלא יפטם ולא יאכל מאכל אחד המיוחד לסעודת היום כדי שישאר שלם לכבוד ז"א שהוא מרת יום, ואית דאמרי תרין, לתרין סעודתי אחרנין דיומא, ושפיר וכל שכן אי סליק יתיר ליומא ויש אומרים שצריך להשאיר ב' מאכלים לב' סעודות אחרות של היום ודבריהם ישרים, וכל שכן אם משאיר יותר מאכלים לסעודת היום ויכיל למטעם ממכילין אחרנין ולזעירי בתרי תבשילין סגיא, ואוקמוה חכמיא ויכול לטעום בלילה ממאכלים אחרים ודאי יפה עושה, ולפחות ישאיר ב' תבשילים לב' סעודות של היום, ופירשוהו רבותינו במס' שבת דף קיח ע"ב.

נר שבת ניתן לנשים האחויות במלכות

נר של שבת לנשי עמא קדישא אתייהיבת לאדלקא, וחכמיא הא אמרו דאיהי ככתה בוצינא דעלמא ואחשיבת ליה כו' ושפיר נר של שבת ניתן לנשי עם הקדוש להדליק, והחכמים אמרו, הטעם (כבראשית רבה סוף פרק יז), שהאשה ככתה נרו של עולם היינו זוהר על ידי שהחטיאה לאדם הראשון החשיכה נשמתו הקדושה נר כמו שכתוב נר ה' נשמת אדם, ונשמתו היתה נרו של עולם כי כל הנשמות הן תלויות באיפתו של אדם הראשון, ויפה אמרו, אבל רוא דמלח. האי סבת שלום מטרוניתא דעלמא היא ונשמתין דאנון בוצינא עלאה בה שרין אבל סוד הדבר הוא, כי השכינה היא המלכה של העולם, והנשמות הנקראות נרות מושרשות בה, ועל דא מטרוניתא בעיא לאדלקא, דהא ברוכתהא אתאחדת ועבדת עובדא לכן דוקא האשה שהיא המלכה של ביתה צריכה להדליק הנרות ולא הבעל, לפי שהאשה אחוזה ומושרשת במקומה במלכות, לכן צריכה לעשות כמעשה להדליק נר של שבת כמו שהמלכות מאירה לנשמות ישראל.

בישין אתבנישו מעלמא, ויתבי ישראל תחות קדושתא דמאריהון או הקדושה העליונה יורדת ופורסת כנפיה על ישראל, ומכסה אותם כאם החופפת על הבנים, וכל מיני החיצונים מסתלקים מן העולם, וישראל יושבים תחת קדושת רבונם, ובגין דא סבת שלום יחבי נשמתין חרתין לבנהא, מאי טעמא בגין דביה נשמתין שרין (ס"א דכרין זמן זיווגא ונטילת נשמתין ובה שרין) ומינה נפקין אז השכינה שנקראת סוכת שלום נותנת נשמות חדשות לבניה ישראל, למה היא נותנת נשמות חדשות רק בשבת, לפי שבה שורות הנשמות, וממנה הם יוצאות לעולם, ובגין דשריא ופריסת גרפהא על בנהא, אריקת נשמתין חרתין לכל נר ונר וכיון שבשבת היא שורה ופורסת כנפיה על בניה, אז היא מוריקה ומשפעת נשמות חדשות לכל אחד ואחד.

בשבת זוכים ישראל לנשמה יתירה

תו אמר רבי שמעון על דא תנינן שבת דוגמא דעלמא דאתי איהו, הכי הוא ודאי עוד אמר רבי שמעון, על זה שאמרנו לעיל שהשכינה משפעת נשמות חדשות לישראל, על זה לדמנו שבת שהיא המלכות דומה לבניה הנקראת עוה"ב ושבת היא מעין עולם הבא, וכן הוא ודאי גם לפי הסוד, ועל דא שמיטה יוכל דוגמא דא כדא. ושבת ועלמא דאתי הכי הוא ועל זה שמיטה שהיא בחינת המלכות השולטת בשבת, ויכול שהיא בחינת הבינה השולטת לעולם הבא ביום שכולו שבת, הם דומות זו לזו, לכן שבת ועולם הבא כן הוא שיש להם קשר והשתוות, ונהוה תוספת דנשמתא מרוא דזכור קא אתיא על האי סבת שלום דנטיל (דף מח ע"ב) מעלמא דאתי לפי שהתוספת הנשמה הנמשכת לישראל בשבת היא באה לשכינה מסוד זכור שהוא ז"א, שהוא נוטלה מהבינה, ולפי ששרש הנשמה שהמלכות משפיעה להתחתונים הוא מהבינה לכן יש קשר למלכות עם הבינה ודא תוספת יכת לעמא קדישא, ובתחזא תוספת חדאן ויתגשי מנייהו כל מלין דחול וכל צעריין וכל עאקין ואת תוספת זו היא נותנת לעם הקדוש, ובוה התוספת נשמה הם שומחים ונשכח

מן גלותא ברחמי

כיון דאתער קדושתא על עלמא, רוח מסאבא לא אתער בהדיה. ודא עריק מקמיה דדא כי כיון שנתעוררה קדושת השבת על העולם, לא יכול להתעורר עמה, ורוח הטומאה בורח מלפני רוח הקדושה.

בשבת אין אומרים שומר את עמו ישראל אלא הפורס סוכת שלום

ובגין עלמא בגטירו עלאה ולא בעינן לצלחא על גטירו בגין שומר את עמו ישראל לעד אמן ואן העולם שמור בשמירה עליונה, ואין צריכים להתפלל על שמירה, כגון שומר את עמו ישראל לעד אמן לכן לא מסיימים בזה ברכת השכינה כמו בחול כי העולם שמור בקדושת השבת. דהא דא ביומא דחול אתתקן דעלמא בעיא גטירו. אבל בשבת סבת שלום אתפריסא על עלמא ואתגטיר בכל סטריין. ואפילו חייבי גיהנם גטירין אנון, וכלא בשלמא אשתכחא עלאין ותתאין שהרי סיום ברכה זו נתקן לימות החול שאז העולם צריך שמירה מן החיצונים, אבל בשבת השכינה פורסת כנפיה על העולם, לכן העולם שמור מכל הצדדים ואפילו רשעי הגהנם שומרים ושובתים בשבת, וכל העולמות העליונים והתחתונים הם בשלום ושלחה, ובגין כך בקדושתא דיומא מברכין הפורס סבת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים. אמאי על ירושלים, אלא דא היא מדרגא דהחיא סבה ולכן בהתקדש היום אנו מברכים במקום שומר את עמו ישראל לעד, ושואל למה אומרים על ירושלים, ואמר, אלא ירושלים היא מדרגה של השכינה, ואנו משבחים להקב"ה על שהשכינה נמצאת בשבת במדרגה בירושלים. ובעינא לומנא להחיא סבה דאתפרסת עלנא ולמשדא עמנא ולמחוי (ד"א מבינא) עלנא כאמא דשריא על בגין, ובגין דא לא דחלין מכל סטריין, ועל דא הפורס סבת שלום עלינו ואנו צריכים לזמן את השכינה שפורסת כנפיה עלינו, שתשרה עמנו ותהיה מגינה עלינו כאם השורה וחופפת על בניה, ועל ידי זה אין אנו יראים בשבת מכל הסטרא אחרא, ולכן תתקן לומר הפורס סוכת שלום עלינו.

כשישראל אומרים הפורס סוכת שלום השכינה פורסת כנפיה ומגינה עליהם

תא חזי, בשעתא דישדאל מברכין ומזמנין להאי סבת שלום אושפיזא קדישא ואמרי הפורס סבת שלום בא ודאה בשעה שישראל מברכים ומזמנים את השכינה שתהיה כאורח קדוש אצלנו, ואומרים הפורס סוכת שלום לכבוד ביאת השכינה, בגין קדושתא עלאה נחתא ופריסת גרפהא עליהו דישדאל ומכסיא לון כאמא על בגין, וכל זיגין

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודשו
של מרן הגאון המקובל
חכם **בנידו שמואל** שליט"א
על רבותיו חכמי ישראל **שרפי הקודש**
ומה ששמעו מפי קודשם על רבותיהם זיע"א

שרפי קודש

רפאל זצ"ל, הוא היה מנאמני ביתו של דודו, חכם
ישמעאל הכהן, והיה מספר בהערצה רבה על היותו
מורה דרכם הרוחני של המשפחה. רבי שלום היה
קשור מאוד בנפשו לרבי ישמעאל, וזכר תמיד את
עת פטירתו במאורעות תרפ"ט, ועל כן תמונתו של
חכם ישמעאל היא כמעט היחידה אשר הייתה
מתנוססת בכיתו של הרב שלום זצ"ל.

"מור אבי סיפר לי", שחמורינו הרב, "שבילדותו של
חכם ישמעאל הכהן הוא למד מפיו של רשכבה"ג

רבי שלום שבדרון זצוק"ל

רבי ישמעאל הכהן זצוק"ל

מספר מורנו הרב שליט"א שהגאון רבי
שלום שבדרון היה גר בשערי חסד,
ליד ישיבת נהר שלום. ומדי פעם היו
הולכים אליו. יום אחד, פנה
למורינו הרב ושאלו,
"נו, איזה דבר חכמה
יש לך לומר לי?"

השיב, "שמעתי: הפסדת
את הכסף - לא הפסדת
כלום, שכסף
הולך וכסף
חוזר."

הפסדת
זמן הפסדת
חצי'. זמן זה חצי
רווח. הפסדת מצב
רוח, הפסדת
הכל."

נענה הרב
זצוק"ל ואמר,
"זה מתוק - אבל
עכשיו בוא נאמר

את הדברים בצורה הפוכה!
'הרווחת כסף, לא הרווחת כלום. הרווחת
זמן, הרווחת חצי. הרווחת מצב רוח, הרווחת
הכל.'"

והיה מקרב את הלכות. מספר מורנו הרב,
שכתקופה מסויימת היה נוסע לתל אביב
בכדי לפקח על הנעשה בתלמוד תורה
בית דוד ושלמה. בתודש אלול היה
מביא את הרב שבדרון לחזק בדברי
מוסר את תלמידי ומלמדי הת"ת. בזמן
הנסיעה, במשך כל הדרך היה רבי
שלום בתענית דיבור עם אוזניות, כי
היה שומע את ההקלטות של הלימוד
שהיה מקליט לעצמו.

התכתבות עם השדי חמד והישא ברכה

מורנו הרב שליט"א סיפר
על שאר משפחתו, ענק
הרוח, הגאון הגדול ר'
ישמעאל הכהן בן ר' פנחס
בן ר' אלעזר בן ר' אהרון
הכהן. אשר כונה מולא
(כלומר 'חכם' בלשון
העדה הפרסית), והיה
ראש אבות בתי הדין
בעיר יזר שברפס. יזר זו
עיר שהיוותה מקור
רוחני ליהדות
פרס כולה.

הרב ישמעאל
נולד בשנת
תרי"א (1855)
לפני כ-170

שנה. הוא התכתב
עם ה'שדי חמד' וה'ישא
ברכה', ושימש כחכם
באשי בעיר תירא הסמוכה
לאיזמיר שבתורכיה במשך
ארבע עשרה שנה. לאחר
מכן שב לצפת, ומונה גם
שם לרב ראשי. ענוותנותו
הייתה לשם דבר, והיה אוהב
לא רק על היהודים יהודי
אשכנזי כעל יהודי ספרד, אלא
אפילו על הגויים.

דוד אמו של רבינו שלום שמואל
זצ"ל היה רבה הראשי של יהדות
יזר, וקראו לו חכם מאיר

דמות דיוקנו של רבי ישמעאל הכהן

רבינו יוסף חיים בכגד. וכיצד זכה לכך? מחמת
שבעת ילדותו, נמנו וגמרו בני משפחתו לעלות מיזר
שבפרס לעבר ארץ הקודש. הם מכרו את חלקם
בעסק המשפחתי ושילשלו את המעות לידי ראש
השיירה אשר הובילם עם משפחתם
ילדיהם ומטלטליהם אל

עבר ארצינו הקדושה.

המסע המפריך נתן את

אותותיו ולמרב

הכאב נפטר אביו

של ר' ישמעאל

בדרך. ועל כן

עשתה אימו

הפוגה אצל

דודו בעירק.

הרוד פרס

עליו חסותו

ונתן לו מקום

להתגדל

בבית מדרשו

של הבא"ח

וללמוד תורה

מפיו. לאחר

כשנתיים ימים,

ארוז שוב מטלטליהם

ושמו פעמיהם אל עיר

הקודש צפת. הרוד, אשר

אצלו, אמר לי חכם עזרא, 'זכיתי ללמוד עם רבינו מרדכי שרעבי חברותא בישיבת 'הרב עוזיאל', ולא ראיתי חכם כזה שהכל ברור לו ממש, ובקי בכל הש"ס והפוסקים כאילו היום למד את הסוגיא'. וכשאמר לי כן, גיליתי את אזנו כי רבינו שלח אותי ללמוד אצלו מהטעם הנזכר. כששמע זאת, הוסיף ואמר לי, שכח אותו לימוד שלמד יחד עם רבינו, היה אחד הדברים שחידדו אצלו את כח מסירת הלימוד לתלמידים.

ומלבד מה שלמדתי יחד עם חבריי אצל חכם עזרא, המכונה 'חכם עזר', זיכני הא-ל יתברך שהייתי לומד עימו בחברותא כל שבת קודש במשך תקופה ארוכה, והיינו קשורים זה לזה בלב ונפש. הוא היה מחדיר את לימוד הגמרא ברמ"ח אבריהם ושם"ה גידיהם של תלמידיו.

עד כדי כך היו הדברים, שכאשר הסתיימה השנה בה למדנו בשיעור אצל חכם עזר ועלינו לכיתה הבאה, הרגשנו חוסר שמחה והכנה בלימוד,

והלכנו להתאונן על כך באזני חכם עזר זצ"ל. השיב לנו: "אל לך להצטער מכך, אלא עליך להתרגל במשך כחודש ימים ללשונו וסגנונו של המלמד החדש, ותראה ששמחת הלימוד תחזור ותתעבר". ואכן כך היה.

שרבי קודש

שהנחש רמז למיתתו, וכך היה שנגזז עוד באותו היום ועלה לשמי מרומים כשהוא זוכה בכנו חכם ציון אשר עמד בראש העדה הספרדית בצפת, והיה בעל ישרות וחכמה נפלאה והעמיד תלמידים הרבה בעיר הקודש צפת לפני חורבנה.

רבי עזרא שעיו זצוק"ל

סיפר מורנו הרב שליט"א: "כשהלכתי ללמוד בצעירותי בישיבת 'פורת יוסף' המעטירה, אמר לי רבינו מרדכי שרעבי זצ"ל שאלך ללמוד אצל הגאון חכם עזרא שעיו זצ"ל, משום שהוא יודע להעביר היטב את צורת הלימוד לתלמידיו. כשבאתי ללמוד

רוח בו, השכיל והיה מפור את כל הונו באהבה שאהב את התורה ולומדיה. מאמציו נשאו פרי, וכאמור, ברבות הימים נקרא חכם ישמעאל לכהן כחכם באשי בתירא, ולאחמ"כ כרב ראשי בצפת. למגינת לב נפטר רבי ישמעאל במאורעות תרפ"ט כשהוא ממלמל 'שמע ישראל' וגם זו לטובה' עד שהשיב את נשמתו ליוצרו".

רבי יחזקאל הכהן זצוק"ל

איש הרשב"י

סיפר מורנו הרב שליט"א על דוד נוסף שהיה מהמשפחה של אימו של אביו המקובל ר' שלום שמואלי זצוק"ל שקראו לו חכם יחזקאל הכהן. "ידוע לנו ממקורות מהימנים על חסידותו של חכם יחזקאל שהייתה נפלאה ועצומה עד מאוד. מיום עומדו על דעתו לא הילך ד' אמות ללא תורה ותפילה ולא הגביה עיניו אלא לשמים.

ר' יחזקאל עלה גם הוא מיזר שבפרס והשתקע עם משפחתו בצפת. הוא קבע את ישיבתו ומקום משכנו בציון הרשב"י ואף דאג לריצוף בכניסה לציון. התמודדות הייתה מכבילה ופעם בשנה בלבד, בערב פסח היה אורז מטלטליו ושכ לביתו. ומקובל וידוע עליו הסיפור שניטל ממנו מאור עיניו, ולאחר ככיות וקריאת מזמורי תהילים על קברו של הרשב"י, שבה אליו ראייתו בדרך נס.

המקובל הקדוש רבי אברהם עדס אשר הכירו, סיפר לבני משפחתו שהוא מעיד על חכם יחזקאל שהינו מראשי המקובלים ובעל רוח הקודש.

מעשה המפעים מופיע בכמה ספרים: "באותו היום היה חכם יחזקאל חזק ובריא ובעוד כוחו כאילו קרא לחכמי צפת ומסר להם את צואתו באומרו שגמר את תיקונו בעולם. לתמיהתם השיב שנחש עבר בקבר הרשב"י וכשניסה לגרשו הודיעו רשב"י

רבני פורת יוסף - רבי עזרא שעיו ראשון מימין

היכל מרן הבית יוסף

ההלכה היומית שע"י מוסדות המיישר

הלכות ראש חודש

האם מותר לעשות מלאכות בר"ח?

ומ"מ כ' השו"ע (סי' קפח ס"ז) דאם נזכר אחר "כונה ירושלים" קודם שהתחיל ברכה רביעית, יאמר שם "ברוך שנתן לעמו ישראל ראשי חודשים לזכרון", וכ' המשנ"ב (ס"ק כה ובכיה"ל שם) שיברך בשם ומלכות (כמו בשבת שאם שכח רצה והחליצו, יברך בשם ומלכות ברוך אתה ה' וכו' אשר נתן שבתות, רק שבשבת חותם ג"כ בשם ה', ואילו בר"ח אומר ללא חתימה), אמנם בחזון עובדיה (תנוכה עמ' רנד) פסק שלא יברך בשם ומלכות, אלא אם נזכר אחריו כונה ירושלים יאמר רק "ברוך שנתן ראשי חודשים לעמו ישראל לזכרון".

ואם בשבת שכח להגיד גם רצה וגם יעלה ויבוא (ונזכר אחר כונה ירושלים), מכרך "שנתן שבתות" בשם ה' בפתיחה ובחתימה וכולל גם של ר"ח.

מתי האמן לומר את מזמור ברכי נפשי?

יש שנהגו לומר ברכי נפשי בר"ח, ואומרים את המזמור הזה בר"ח, כיון שמזמור בו עשה ירח למועדים, והתחדשות הירח הוא בר"ח, הטור כתב (סו"ס תכג) שאומרים את ברכי נפשי לאחר תפילת מוסף (כמנהג הספרדים), ויש שנהגו לומר אותו לפני מוסף (מנהג האשכנזים), ויש שאומרים את המזמור גם כלילה קודם ערבית, כמו שכתב החמדת ימים (דף י"ז ע"א), אומנם המקובלים לא אומרים אותו כלילה, כיון שאין קוראים מקרא כלילה, אבל דעת הגר"ע (שערי צדק לומר אותו בכין השמשות, כיון שאינו לילה גמור, אבל מי שלא קרא, יכול גם לקרוא לאחר בין השמשות.

(בענין מקרא כלילה, ידוע מה שכתוב בדברי רבינו האריז"ל (שער המצות פרשת ואתחנן) וחכמי המקובלים שיש להמנע מקרוא תורה שבכתב כלילה, אולם אם יש לו ספק האם לקרוא מקרא, או לא ללמוד כלל, עדיף שיקרא ולא יתבטל, שהרי לפני זמן המקובלים שאסרו לקרוא מקרא כלילה, בזמן התנאים האמוראים והראשונים היו קוראים מקרא גם כלילה, כדמוכח בהרבה מקומות, אבל אם יכול ללמוד ולא לקרוא עדיף לחשוש לדעת המקובלים, ואם יש חשש שיבטל עדיף שיקרא מקרא וכן מביאר בבא"ח פקודי או"ז וביבי"א ח"ו סי' ל').

האם יש מצוה להקביל פני רבו בר"ח?

מובא בפוסקים, שיש ענין לראות את פני רבו בר"ח, והראיה לזה מהנביא (מלכים ב' פ"ד פסוק כג) שאמר בעלה של האשה השנוגמית, בזמן שהיא הלכה לקרוא לאלוהי שחייה את הילד, לא חודש ולא שבת היום, א"כ למה את הולכת לצדיק, משמע שאם זה היה ראש חודש או שבת יש ענין ללכת לראות את פני הצדיק (ועיין מס' ר"ה טז:).

נהגו הנשים שלא לעשות מלאכה בר"ח, ויש שנהגו לא לעשות מלאכות כלל מלבד כישול ואפיה וכדו' (וכמו מלאכות המותרות בחוה"מ), אולם לדעת החזו"ע (חנוכה עמ' רמו), עיקר האיסור הוא רק במלאכת הטויה, כמו שמצינו במלאכת המשכן, שעבודת הנשים היתה הטויה, אבל לכבס מותר אפילו לאחרים, וגם בטויה אם זה לא למסחר אלא לבני הבית מותר לכוזלילה, וכן צידד הגר"ש"ז אויערבך (שלמי מועד עמ' יא) להקל בכביסה, אולם לדעת הגר"ש אלישיב (ר"ח עמ' רסב) אסור אפילו לכבס במכונת כביסה אע"פ שאין בו טרחה.

אשה העובדת לפרנסתה, ואם לא תעבוד בר"ח יפטור אותה, מותר לה לעבוד, ואשה שנהגה שלא לעשות מלאכה ורוצה להיכנס לעבודה שתצטרך לעשות במקום עבודתה מלאכות בר"ח, תעשה התרת נדרים, ויהא מותר לה לעשות מלאכה.

יש גברים שנהגו שלא לעשות מלאכה, אמנם מעיקר הדין אין להם איסור בכך, אבל מי שנהג בו, ורוצה לעשות מלאכה, צריך לעשות התרה, כיון שיש דעות בפוסקים שלא יעשו מלאכה, וכן דעת החזו"ע (חנוכה עמ' רמוח).

אשה שלא רוצה לעשות עבודות בר"ח מלבד עבודות הבית, אין בעלה יכול לכופה.

האם מותר להסתפר ולגזוז צפורניים בר"ח?

ר' יהודה החסיד כתב בצוואתו שלא להסתפר בר"ח, ולא לגזוז ציפורנים בר"ח, יש אומרים שצוואתו היתה רק לבניו ולכן לא צריך לחשוש לזה, ויש אומרים שלא נקטין כדעתו, כיון שבכל דבר שקיבלו ממלאכים לא נוהגים כך, כיון שיש מלאכים שאומרים כך ומלאכים שאומרים כך, וכמו שיש מחלוקות בארץ יש מחלוקות בשמים, ונקטין כפוסקים שבארץ, ויש בכך עוד מחלוקות גדולות, החזו"ע (חנוכה עמ' רנב) כתב אע"פ שמעיקר הדין מותר להסתפר, יש שנהגו להימנע ולא להסתפר בר"ח, וכל אחד ינהג כמנהג אבותיו, אבל בגזיזת הציפורנים, המנהג לגזוז את ציפורניו, ואילו לדעת הבא"ח (ש"ב ויקרא אות כא) לאסור אף בגזיזת ציפורנים.

אם שכח להזכיר יעלה ויבוא בברכת המזון האם חוזר?

כתוב בשו"ע (סי' תיט), מצוה להרבות בסעודת ר"ח, וכתב הכה"ח (ס"ק ב) בשם הר"ן שמצוה להרבות בפת, אבל דעת רוב הראשונים שלא צריך פת, וגם לא הזכיר דין זה בשו"ע, ולכן אם שכח בברכת המזון יעלה ויבוא, לא יחזור, ומביאר בגמ' ברכות (מט:): הטעם כיון שאין חיוב אכילה בר"ח כמו

מעשר בירח

שאלות אקטואליות מבית הדין
בעניני חושן משפט
בעריכת הר"ג רבי יעקב כהן
שליט"א
מאבכרי מוסדותינו

השבת אכידה בצימר

שאלה: בשבת בראשית נוהג ראוון לשכור דירה במירון ולשבות את השבת יחד עם ראש הישיבה בהתדממות והתעלות של לימוד התורה כח"ו, כשנכנס ראוון לדירה טיפס על הכסא כדי להניח בארון למעלה את חפצי המוקצה שלו וראה שמונח שם כסוף המדף אוניות יקרות מאוד, הסתפק ראוון מה עליו לעשות באוניות אלו להשבת האכידה או שמא בכלל מותר לו לקחתם לעצמו.

תשובה: אם אין באוניות אלו סימן על ראוון להחזירם לשוכר האחרון שהיה לפניו בדירה, ואם יש בה סימן עליו להחזיר בין השוכרים שלפניו ונותן הסימן יחזירנה לו. ואם מצאה במקום שלא יכול להמצא על ידי נקיון קל של הדירה ואין בה סימן יכול ראוון לקחת את האוניות לעצמו.

הנימוק: בשו"ע (סימן רס סעיף ג) מביאר שאדם שמשכיר דירתו לאחרים [ואינו דר עמהם בדירה] נכנס עתה שוכר חדש לבית ומצא בה מציאה אנו תולין שהיא של השוכר האחרון שהיה שם לפניו ועליו להחזיר לו את המציאה אע"פ שאין בה סימן, וכיאר הסמ"ע דהיינו דוקא אם השוכר האחרון היה ישראל דאילו היה של עכו"ם אבידתו מותרת.

והטעם שאנו תולין שזה של השוכר האחרון ולא של אלו ששכרו מלפניו ביאר הנהגות בדעת הש"ך שיש לנו ספק שמא הוא שלו או של שוכרים שלפניו, וכיון שאין בו סימן הרי התייאו השוכרים הקודמים, וזכה בו השוכר האחרון מדין חצר, ולפי"ז אם השוכר האחרון מודה שאינו שלו זכה בו המוצא כי הראשונים כבר התייאו. האחרון, [והנהג' עצמו פליג על הש"ך ע"ש]. וכתב הפתחי חושן (פ"ג הערה כב) דנראה שאפילו אם השוכר האחרון מודה דלא היתה שלו זכה בה מדין חצר אם היתה במקום שאפשר למוצאה. וכתב הש"ך שמכוח בתוס' שאם האכידה נמצאה בסדק עמוק כבית או באיזה גומא עמוקה בענין שאפשר שלא היה נמצא על ידי כיבוד הבית במקרה כזה לא תולין שזה של השוכר האחרון, כי אפשר שהוא של הקודמים וחפשוהו כשכיבדו את הבית ולא מצאו והתייאו כשיצאו מהבית, ולכן כיון שאין באכידה סימן הרי היא של המוצא.

לזכרון עולם בהיכל ה'

רות
בת שרה

מרדכי
בן חביבה

גבריאל
בן מסעודה

ר' שלום אחרון
בן רחל

אגרת ל בני הנעורים

האדם נזר הבריאה, ובידו כח רוחני רב

ריאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדת הים וכו' (א) ורש"י פירש "כדמותנו" להבין ולהשכיל. ובהמשך (ב כ) ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים וכו' הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע וכו' בחור היקום הלה הוא האדם שנברא לעבוד את ה' וניתן לו כח רוחני רב לפעול בכל העולמות כולם לפי שהוא נעשה בצלם אלקים והוא בחור הבריאה כולה לעבודה ולשומרה.

ועל כן מוטל עלינו להבין את הערך שלנו כבני אדם, שיש בידנו כח רב ואחריות מרובה לבחור בטוב ולעשותו, ולא לשנות חלילה אחד דע. ולא זו בלבד, אלא שה' נתן לנו כח לפעול בעצם הבריאה, ולא רק פעילות גשמיות אלא גם פעילות רוחניות, ועל כן יש לדעת שגם בעצם הדרך בעבודת ה', האדם קובע לעצמו כמות מסוים את המסלול של עבודת ה' שלו באיזה נתיב הוא נתיב, אלא שהחלטות אלו צריך לבא מתוך שיקול דגול של החיים כולם, לפי שברוך שאדם רוצה ללכת מולכים אותו, אלא שצריך לעמוד הרבה ולהתחלל הרבה שיזכרו ה' ללכת בדרך ה' כי נבונה בעבורו לעבוד את ה'.

ועד כדי כך מצוינו בכמה מקומות שלאדם יש כח לקבוע באיזה הנהגה ה"ת יתנהג עימו. מצוינו בפרשת השמיטה דכתיב בה: "ועשיתם את חוקותי ואת משפטי תשמרו ועשיתם אותם וישבתם על הארץ בטח. ונתנה הארץ פריה, ואכלתם ושובעו וישבתם לבטח עליה. וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית, הן לא נזרע ולא נאסוף את תבואתנו, וצוית את ברכתי לכם בשנה השישית ועשת את התבואה לשלש השנים" (ויקרא כה, כא).

והספורנו פירש שיהיו הפירות רבי המון שהקצת יחזיק את המרובה כענין שהיה בעומר שהיה מספיק לגדול כמו לקטן כאומרים ז"ל אוכל קמיעה ומתברך במעיו, וספיקו פירות השישית גם לשביעית. וז"ל תאמרו מה נאכל? - וכאשר יסופק זה אצלכם ולא תבטחו שיהיה המעט מספיק באיכותו. "ועשיתם את התבואה לשלש שנים" - כאן שתשבע העין מראות, ותראו שהספיק הכמות.

וביאר ה"ל אליו, אם לא ישאלו שאלות אלה יבטחו בה' ויתברך יוכי לברכה שהמון יתברך במעיו, וכמות מון של שנה רגילה הספיק לג' שנים. ועוד ש"ע" זה יחסכו עמל וטורח כדי לאצור את התבואה הרבה. אך אם יסתפקו וישאלו מה נאכל בשנה השביעית, יוכי אמנם לברכה אלא שהפעם תהיה זאת ברכה בכמות, בשנה אחת הגדל כמות תבואה הגדלה בדרך כלל בשלש שנים. וע"כ כך תהיה להם לצד הברכה גם חוספת טירחה.

ואע"פ ששאלתם לכאורה הגיונית ושיכלית הן לא נזרע, אם כן מה נאכל? בכל אופן יש תביעה ודחיסה על עצם שאלתם, ונענישם הם בתוספת עמל וטירחה. והדברים מתבארים שיש ב' בחינות, השנה של השכל וההנהגה, ואידך השנה של אמונה חמימה ללא שאלות ללא הבנה וספיקות.

כששואלים ורוצים השנה שכלית הקב"ה מקבל הטענה ונוהג לפיה, ונתון ברכה לכאורה טבעית תבואה לג' שנים. אבל כשלא שואלים ומשיגים את ה' כביכול באמונה, אין כל דאגה, ותשרה הברכה במעיים, המעט יחזיק את המרובה. האדם קובע את ההשגחה איך יתנהג הקב"ה כלפינו אם בהנהגה טבעית, או על טבעית, תלוי באדם עצמו במכשול ובהשקפתו שלו עצמו, באותו מידה יזכה לצורת ההנהגה.

איתא בסנהדרין (צ"ז) "הוא מרבה, רב טבות שמו, ואמרי לה רב טביומי שמיא, דאי הווי יחבי ליה כל חללי דעלמא לא הווי משנה בדיבוריה, זימנא חזא איקלעי להווא אחרא וקושטא שמיא, ולא הווי משנה בדיבוריה, ולא הווי מית איניש מהם כלא זימניה, נסכי איתתא מינונה, והווי לי' תרתין בנין מינה, ויזא חד הווי יתבא דביתיה וקא חיפא ריישא, אתאי שיכבתה טרפא אדשא, סבר לאו אורח אדשא, אמר לה ליתא הכא, שכיבו ליה תרתין בנין, אתא איניש

דאתרא לקמיה, אמרו ליה מאי האי, אמר להו, הכי הוה מעשה: א"ל, במטוטא מינך פוק מאותין ולא תגיי בנו מותנא בהנך איניש".

(מעשה ברכ טבות וי"א רב טביומי, שאם היו נותנים לו כל חלל העולם לא היה משנה בדיבורו לומר שקר. פעם אחת נזדמן למקום שנקרא קושטא והיו שם אנשים שלא היו משנים בדיבורם, ולא מת שם איש קודם זמנו. לקח מזה המקום אשה והיו לו ממנה שני בנים. יום אחד היה אשתו יושבת ורוחצת את ראשה, באה שכנה אחרת והיתה דופקת בפתח ושואלת על אשתו, סבר שאין זו דרך ארץ לומר היכן היא. אמר לה אינה בבית. ומתו לו שני בנים. באו אנשי המקום אצלו ושאלו למה ארע לו כן, אמר להם כך וכך היה המעשה. אמרו לו מבקשים אנחנו אותך שתצא מן המקום הזה ואל תגיד את מלאך המוות לבוא בעירנו).

ולכאורה תמוה, מה עלה בדעתו לשנות בדיבורו, לאחר שכבר העיד על עצמו שאפילו יתנו לו את כל חלל העולם לא ישנה בדיבורו. ונראה לומר, שרב טבות (רב טביומי) סבר כמובן זה לאו דרך ארץ לומר את האמת, פעמים צריך לשנות בדיבורו, שהרי גם הקב"ה שינה בדיבורו כשאמר שרה אמנו "וארני זקן" והקב"ה אמר לאברהם שאמר על עצמה "ואני זקנת" (רש"י, בראשית יח, ג'). וכן מצוי בגמרא (כ"מ כג) "בהני תלת מיל עבדי רבנן דמשנחו במיליהו במסכת, כפרדיא, ובאופיזא", ופירשו שם החסידים "שכל משום דרכי שלום מותר לשנות - תלמיד חכם צריך לעיתים לשנות בדיבורו, ואם לא ישנה חסר בתלמיד חכם שבו, שיש חוב מצד דרכי השלום והצניעות לערפל את המציאות ולהסתיר את הבעיה ולשנות בדיבורו. ואילו בקושטא הסברא היתה אחרת, כשל הנהגתם כענין זה - הנהגה שלמה ותמימה ללא כל שינוי וממילא בשבילם כלכל כל שינוי היו שקה. לעומת זאת רב טבות (רב טביומי) תלמיד חכם הוא, וידע שהפעם "שקר" זה - הוא מצד ההלכה ומוכרח הוא לשנות בדיבורו. ודו"ק.

אם כן להודיא חזון שבקושטא על אף שלא נהגו בהלכה שיש מצבים בחיים שצריכים לשנות, וההלכה מורה כן אך בשלום לא היו משנים והקב"ה קבל שיטתם והסכים עימם, שכן קבל על עצמם שלא לשנות בשום מצב, וכך נקבע לכאורה בשמים איך להסתכל ולדון אותם, ומי שינה מהנהגה זו אף שעושה נכון, יעניש שלגבם הוי עברה. ודו"ק.

רעיון דומה מצוינו בכתובות (עז), הגמ' מספרת על רבי יהושע בן לוי שהיה מקרב בעלי ראון חולים במחלה מסוכנת ומדבקת מאד, שכל החכמים היו בדרים מהם מחשש להידבקתם והוא היה מושבן אצלו ועוסק עימם בתורה, מובטח היה שהתורה תג עליו ולא יזיק. כשהגיע זמנו של רבי' להפטר מן העולם אמרו למלאך המוות לעשות לו רצונו קודם שלקוח מן העולם. ורבי' ביקש שיראה לו מקומו בען קב וגם לקוח את סכינו, ואז קפץ ונכנס דו לחיי העולם הבא.

ובהמשך הגמ' מספרת על ר' חנינא בר' פפא שהיה גדול הדור שגם אליו בא מלאך המוות להראות לו את מקומו אך הפעם לא נתן לו את סכינו כפי שעשה עם רבי' מפני שלא מסר עצמו ללמוד תורה עם בעלי ראון.

ולכאורה תמוה שהרי פיקח נפש יש בדבר ללמוד עם חולים מסוכנים שכלול והעושה כן מפיקר עצמו למוות, ודבר שלא יעשה

הוא, והראיה לכך שאכן שאר גדולי הדור לא עשו כמעשיו להסתכן בנפשם, אם כן מדוע זכה הוא דווקא לכות זו שקיבל את סכינו של מלאך המוות ולהיכנס חי לשמים, ולכאורה עבירה בדבר?

אלא יש לומר שרבי' לא ראה כל סכנה בדבר, היה אומר "אילת אהבים ויעלת חן" - אם מעלה הן על למדיה אעני לא מנא? וממילא אין כאן כל סכנה ופיקוח נפש, מה שאין כן אצל שאר חכמים ראו הם את המציאות האמיתית, ראו את ה"ד" בהם ולא שימות בהם" ואמורים הם בלימוד תורה עם חולים אלו.

אם כן חזיון שלמות שפשוטם של דברים רבי' עבר עבירה שהכנים עצמו לסכנה מידו לשיטתו הבין שאין כאן כל סכנה שהתורה מגנת ומצילה. והקב"ה התנהג עמו כפי שקבע לעצמו וזיכרו בזכות גדולתו זו להיכנס חי לחיי העולם הבא. (ואינו דומה מסירות נפש זו לאותה מסירות של רבי עקיבא ור' חנינא בן תרדיון שהיו מקדילים קדילות ברכים ועוסקים בתורה למרות סכנת המלכות ששם הבינו שיש סכנה אך בלעדי תורה אין חיים שהרי כי היא אורך ימך, מידו רבי' לבין כי אין כל סכנה ואינו מסכן עצמו כלל ודו"ק).

בברכות (לה): הובאה מחלוקת אם יש לעסוק בתורה בלבד או שיש לערב עימה דרך ארץ, ר' שמעאל סובר הנהג עם דברי תורה דרך ארץ כדי שלא תבוא לידי צורך הבריות ותבטל מהתורה. ורשב"י אומר שיש לעסוק בתורה בלבד וסברו אפשה שיהיה אדם חורש בשעת חרישה וזורע בשעת זריעה וקוצר בשעת קצירה ודש בשעת דרישה חורה בשעת חרוח, תורה מה תוא עליה, אלא בזמן שישראל עושים רצונו של מקום מלאכתם נעשית על ידי אחרים שנאמר "ועמדו וזרעו וקצרו צאנכם" (ישעיהו סא) ובזמן שאין ישראל עושים רצונו של מקום מלאכתם נעשית ע"י עצמם שנאמר "ואספת דגנך" (דברים יא) ועוד שמלאכת אחרים נעשית על ידים שנאמר "ועבדת את אויבך" (דברים כח) אמר אביי: "הרבה עשו כר' שמעאל ועלתה בידם, כרשב"י ולא עלתה בידם".

ויש לשאול מדוע לרשב"י עלתה בידו, והיה עוסק בתורה בלבד ללא כל טרחה, ואילו רבים אחרים שעשו כמותו לא הצליחו. ויש לומר לפי היסוד המדובר, רשב"י הנהיג עצמו בהנהגה חמימה וקיבל עליו בודאות כלל שלם ובוטח שמי שעוסק בתורה גורם לזרעו אחרים צאנכם - ומלאכתו תעשה על ידי אחרים, רשב"י החשיב והכיר את עוצמת התורה בודאות, וחי בהנהגה זאת וקבע כביכול לקב"ה איך להתנהג עמי ולהסכים לקבלה זו, מה שאין כן אצל אחרים על אף שנהגו, אבל לא קיבלו ולא הנהיגו עצמם בכל ליבם באותה צורה ולכן לא עלתה בידם.

ועוד מצוינו ביומא (כו). "אמרו עליו על רבי ישמעאל כן קמדות, פעם אחת יצא וסופר עם ערבי אחד בשוק, ונזעה צנורא מפיו על בגדו, ונכנס ישכב אחיו ושמש תחתיו. וראתה אימם שני בניה כהנים גדולים ביום אחד.

ושבו אמרו עליו, על רבי ישמעאל כן קמדות, פעם אחת יצא וספר עם אדון אחד בשוק ונזעה צנורא מפיו על בגדו, ונכנס יוסף עם אחיו ושמש תחתיו, וראתה אמן שני כהנים גדולים ביום אחד. תנו רבנן, שכעה בנים היו לה לקמדות, וכו' שמש בכוונה גדולה. אמרו לה חכמים: "מה עשית שזכית לכך". אמרה להם: "מימי לא ראו קורות בית קלעי שער". אמרו לה: "הרבה נשים עשו כן, ולא הועיל". עכ"ל. יש לישב מדוע לאותה קמדות עלתה בידה ולא שאר נשים שנהגו כן לא עלתה בידם והרי גם הן צנעויות היו ולא ראו קורות ביות את שערותיהן. א"כ מה הסיבה שדווקא היא זכתה לכך. וי"ל שונה היתה קמדות משאר הנשים, ידעה היא והרגישה שמצוה זו חשובה וערכה רב שראויה היא בעבודה לשכר גדול כל כך, שהרי כך אמרה ששאלה החכמים, היא העריכה והחשיבה את הצניעות כל כך, היא לכאורה קבעה לעצמה את גדל המצוה, והקב"ה הסכים עימה, ולפי כמה שהיא החשיבה והעריכה, זכתה לשכר. שאר נשים גם כן צנעויות היו אבל לא העריכו מצוה זאת כל כך, ולכן לא זכו למה שזכתה קמדות, ולדבריו האדם קובע את צורת ואיכות ההשגחה עליו. הקב"ה רוצה את ישראל דואג להם ומשגיח עליהם, וביד האדם עצמה איריה שביכולתו להטות ולנווט את הנהגתו ה' עמו כפי אופן הנהגתו שלו עם בוראו.

ואלה יעמדו על הברכה

שילה בן נטלי חיה

איל בן יסמין

ורד בת יסמין

אליהו בן סאלמה

טל בן מדי

גיל בן אסנת

עידו בן רחל

יניב בן משה

מרדכי בן נטלי חיה

03-5520004

לתרומות והצנחות

שרה בת נעמי

מאיר בן מדי

ירמיהו בן ויקטוריה

פריטים טמונים - פרשת בראשית

"מחפשים את סודות הבריאה"

בתמונה שלפניכם הוחבאו 15 פריטים מהבריאה!
הביטו היטב ותנסו למצוא את כולם. בהצלחה!

הפריטים שעליכם לחפש:

רשימת הפריטים:

1. שמש - נבראה ביום הרביעי להאיר את העולם.
2. ירח - מאור הלילה, נברא יחד עם השמש.
3. כוכבים - להאיר יחד עם הירח.
4. עץ גדול - ביום השלישי, נברא הצומח.
5. יונה - נבראה ביום החמישי, "ועוף יעופף על הארץ".
6. דג - נברא ביום החמישי, "חי במים".
7. תפוח - רמז לעץ הדעת ("א תפוח היה).
8. נחש - שפיתה את חווה.
9. הר - ותראה היבשה.
10. פיל - אחד מבעלי החיים הגדולים שנבראו ביום השישי.
11. אריה - מלך החיות, נברא ביום השישי.
12. גל מים - "ויבדל אלקים בין המים שמתחת הרקיע..."
13. סל פירות - רמז לשפע שנברא בצומח.
14. כדור הארץ - העולם הזה שנברא.
15. נמלה קטנה - הרמש שנברא ביום החמישי.

האם תצליחו לגלות את כולם? בהצלחה!

מצא את ההבדלים

העולם נברא - והכול פורח ויפה!

בתמונה הזו כמה פרטים שלא במקומם.

מצאו את 15 ההבדלים בין הבריאה שבתמונה לבין המקור!

יש לכם פתרון? הזדמנות לזכות בפרסים מפתיעים! - שלחו את התשובות הנכונות למייל Office@mrbs.co.il
או לפקס 077-4701119 והיכנסו להגרלה-בהצלחה!